

Gliwice, 7 grudnia 2021 r.

Prof. dr hab. inż. Seweryn Spałek
Wydział Organizacji i Zarządzania
Politechnika Śląska

Recenzja

rozprawy doktorskiej

Pana mgra Szymona Zaleskiego

pt. *Czynniki sukcesu zarządzania projektami usług technologii informacyjnych*
przygotowanej pod kierunkiem naukowym

Pana dra hab. inż. Rafała Michalskiego, prof. uczelni
na Politechnice Wrocławskiej

Podstawą formalną do sporządzenia recenzji jest pismo, które wystosowała Pani Dziekan Wydziału Zarządzania Politechniki Wrocławskiej, dr hab. inż. Katarzyna Tworek, prof. uczelni, informując mnie o powołaniu na recenzenta w/w rozprawy doktorskiej.

1. Wprowadzenie

Recenzowana rozprawa doktorska autorstwa Pana mgra Szymona Zaleskiego wpisuje się w ważny i aktualny nurt badawczy poszukiwania czynników wpływających na sukces zarządzania projektem. Należy podkreślić, iż mimo znacznego dorobku naukowego krajowych i zagranicznych badaczy w tym zakresie, mającego swoje odzwierciedlenie w wielu publikacjach - Doktorant trafnie rozpoznał istniejącą lukę badawczą w odniesieniu do projektów usług technologii informacyjnych i czynników wpływających na sukces zarządzania tego typu przedsięwzięciami.

2. Struktura pracy

Recenzowana rozprawa składa się z trzech kluczowych rozdziałów oraz wstępu (rozdział 1) i dyskusji z wnioskami (rozdział 5). Ponadto całość pracy uzupełniona została sześcioma załącznikami.

W rozdziale drugim Doktorant dokonał przeglądu literatury w zakresie podstaw teorii organizacji i zarządzania. Ponadto, przedstawił główne metodyki zarządzania, zagadnienia i pojęcia projektu, zarządzania projektem, sukcesu projektu i sukcesu zarządzania projektem.

W rozdziale trzecim Pan mgr Szymon Zaleski opisał charakterystykę próby badawczej i metodykę badań, w tym narzędzie badawcze.

W rozdziale czwartym Doktorant przedstawił opracowane modele oraz wyniki badań.

Rozdział piąty Pan mgr Szymon Zaleski poświęcił na dyskusję oraz wnioski.

Opracowanie zawarte zostało na 128 stronach. Praca zawiera spis literatury, obejmujący w przeważającej części pozycje anglojęzyczne oraz zestawienie rysunków i tabel.

Dysertacja została przygotowana rzetelnie, ze szczegółowym przedstawieniem poglądów różnych autorów na wybrane zjawiska w części teoretycznej pracy, aczkolwiek uzupełnienie jej o dodatkowe opracowania graficzne (np. schemat postępowania badawczego) wpłynęłoby na lepszy odbiór dzieła.

3. Postępowanie badawcze

Aby zrealizować cel pracy, którym była identyfikacja czynników sukcesu projektów usług technologii informacyjnych, uwzględniająca zarówno podejścia tradycyjne, jak i zwinne oraz analiza i modelowanie zależności pomiędzy nimi, Pan mgr Szymon Zaleski sformułował trzy cele cząstkowe, na które składały się:

1. Zastosowanie eksploracyjnej analizy czynnikowej, pozwalającej na identyfikację struktury czynników sukcesu projektów usług technologii informacyjnych.
2. Wykorzystanie modeli regresyjnych do weryfikacji kluczowych czynników sukcesu projektów usług technologii informacyjnych.
3. Wykorzystanie modeli równań strukturalnych do weryfikacji i walidacji uzyskanych struktur czynnikowych oraz identyfikacja zależności między nimi.

Celem dokonania analizy regresji Pan mgr Szymon Zaleski sformułował następujące pytania badawcze:

1. Czy wszystkie wyodrębnione czynniki w ramach przeprowadzonej eksploracyjnej analizy czynnikowej są czynnikami sukcesu powodzenia projektu?
2. Jaka jest ważność każdego z czynników względem wymiarów sukcesu projektu?
3. W jakim stopniu kryteria sukcesu projektu były uzależnione od czynników sukcesu?

Ponadto, na potrzeby analizy regresji, Doktorant wykorzystał cztery czynniki modelu badawczego do stworzenia czterech głównych hipotez badawczych, odnoszących się do określonych sześciu kryteriów sukcesu projektu, co stanowiło łącznie 24 hipotezy (moim zdaniem raczej: sub-hipotezy), tj.

H1: Stosowanie czynnika technik zwinnych i zarządzania zmianą wpływa na powodzenie projektu w zakresie jakości (Q), zakresu i wymagań (S), terminowości (T), budżetu (C), satysfakcji klienta (SC), satysfakcji dostawcy (SD).

H2: Wykorzystanie czynnika organizacja i ludzie wpływa na powodzenie projektu w zakresie jakości (Q), zakresu i wymagań (S), terminowości (T), budżetu (C), satysfakcji klienta (SC), satysfakcji dostawcy (SD).

H3: Stosowanie czynnika współinteresariusze i analiza ryzyka wpływa na powodzenie projektu w zakresie jakości (Q), zakresu i wymagań (S), terminowości (T), budżetu (C), satysfakcji klienta (SC), satysfakcji dostawcy (SD).

H4: Stosowanie czynnika środowiska pracy wpływa na powodzenie projektu w zakresie jakości (Q), zakresu i wymagań (S), terminowości (T), budżetu (C), satysfakcji klienta (SC), satysfakcji dostawcy (SD).

W tym miejscu powstaje pytanie dlaczego Pan mgr Szymon Zaleski nie sformułował ogólnych pytań badawczych oraz hipotez na potrzeby całej pracy?

Wartym podkreślenia jest fakt, że Doktorant zastosował w swojej dysertacji coraz bardziej zyskującą na popularności metodę modelowania równań strukturalnych.

Reasumując stwierdzam, że Pan mgr Szymon Zaleski wykazał się umiejętnością przeprowadzenia badań oraz prawidłowego wnioskowania. Na uznanie zasługuje zastosowanie badań empirycznych w trudnym do eksploracji obszarze badawczym.

4. Uwagi i aspekty dyskusyjne

W moim głębokim przekonaniu, rozprawa doktorska powinna stymulować dyskusję. Zatem, mam nadzieję, że zgłoszone przez mnie uwagi, będą okazją do dalszego doskonalenia dotychczasowych osiągnięć Doktoranta.

We wprowadzeniu do pracy Pan mgr Szymon Zaleski słusznie zauważa, że niejednokrotnie badacze stają przed dylematem poszerzania objętości kwestionariusza celem uzyskania jak największej ilości danych, a jego zmniejszaniem (upraszczaniem), aby zwielokrotnić liczbę wypełnionych ankiet. Nie do końca jasnym natomiast jest towarzyszące temu stwierdzenie, że „Zbyt duża liczba pytań kwestionariuszowych, z pewnością negatywnie wpłynęłaby na jakość zgromadzonych danych”.

W ramach przeglądu i analizy literatury Doktorant stwierdza, że „Przedmiot organizacji i zarządzania jest podstawowym kryterium wyodrębnienia teorii i zarządzania jako odrębnej nauki”. Sformułowanie to jest niejasne.

Nie do końca zrozumiałym jest dla mnie fakt, że Pan mgr Szymon Zaleski opisując kierunki rozwoju nauki o organizacji i zarządzaniu pominął zjawisko *ambidexterity*, przekładane na język polski jako „oburęczność”, „obustronność”, „dwoistość” bądź „dualność” organizacji.

W tabeli 2.1. Doktorant zamieszcza informację, że w podejściu tradycyjnym nie dokonuje się zmian w trakcie realizacji projektu. Stwierdzenie to nie jest do końca jest trafne, albowiem również w podejściu kaskadowym możemy, a nawet powinniśmy zarządzać zmianami. Albowiem, niejednokrotnie pomijanie tego obszaru zarządzania projektem w sposób tradycyjny, stanowi o jego porażce.

Ponadto, Pan mgr Szymon Zaleski zauważa, że „Rozwój nowych technologii oraz konieczność szybszego reagowania na szybko zmieniające się warunki rynkowe sprawiają, iż stosowanie tylko jednej metodyki może nie dostarczać największych korzyści”. Stwierdzenie to wymagałoby dalszego uzasadnienia.

W dysertacji Pan mgr Szymon Zaleski używa pojęcia „współinteresariuszy”. Rodzi się pytanie jaka jest różnica pomiędzy powszechnie znanym i stosowanym pojęciem „interesariuszy”, a stosowanym przez Doktoranta „współinteresariuszy”. Ponadto na str. 33 Pan mgr Szymon Zaleski pisze o niedookreślonych „kluczowych współinteresariuszach”. Wyjaśnienie tych kwestii jest tym bardziej istotne, gdyż stwierdzenia te pojawiają się w przyjętej przez Doktoranta na potrzeby pracy *definicji udanego projektu*.

W rozdziale 2.8 Pan mgr Szymon Zaleski przedstawia – odwołując się do literatury - różne podejścia do czynników sukcesu w obszarze technologii informacyjnych. W rozdziale tym Doktorant trafnie ukazuje wielowątkowość tego zagadnienia, aczkolwiek w jego zwieńczeniu zabrakło syntetycznego podsumowania przeglądu prezentowanych badań.

Odnosząc się do przebiegu badań literaturowych (str. 49) Autor dysertacji stwierdza, że „Zespół weryfikacyjny, którego zadaniem był wybór adekwatnych artykułów do dalszej analizy składał się z ekspertów merytorycznych, w tym z ekspertów naukowych w dziedzinie zarządzania projektami w obszarze technologii informacyjnych, kierowników

projektów technologii informacyjnych oraz dyrektorów działów zarządzania projektami technologii informacyjnych”. W moim przekonaniu Autor powinien znacznie rozwinąć ten wątek i dookreślić role oraz kompetencje członków zespołu. Tym bardziej, że jak rozumiem, zespół ten wyselekcjonował 169 artykułów dotyczących czynników sukcesu projektu, które zostały wykorzystane do szczegółowych analiz. I tu rodzi się kolejne pytanie: w jaki dokładnie sposób (według jakiej metody/techniki) zostały wyselekcjonowane te artykuły?

Niezrozumiały dla mnie jest cel (biorąc pod uwagę temat i zakres dysertacji) gromadzenia przez Doktoranta danych o płci respondentów (np. informacja na str. 55 „Wśród kierowników projektów zaangażowanych w badanie aż 43% stanowiły kobiety.” lub zawartych w tabeli 3.1).

Moim zdaniem Pan mgr Szymon Zaleski nie do końca objaśnił cel badania pilotażowego w wyniku, którego zebrano piętnaście kompletnie wypełnionych ankiet. Ponadto, na stronie 59 Doktorant stwierdza, że: „W ramach badania pilotażowego przeprowadzono wstępną eksploracyjną analizę czynnikową”. Czy analiza tak mało licznej próby nie była obciążona zbyt dużym błędem? To samo tyczy się stwierdzenia: „Ostatecznie uzyskana struktura modelu o sześciu czynnikach w wyniku przeprowadzonego badania pilotażowego o charakterze wstępnym z wyestymowanymi ładunkami czynnikowymi została przedstawiona w tabeli (Tab.D.3) w załączniku D.”

W moim odczuciu czytając pracę niejednokrotnie trudno zorientować, które wyniki z badań Doktorant odnosi do badania pilotażowego, a które do badania zasadniczego.

Uważam, że Pan mgr Szymon Zaleski dość swobodnie stosuje spójniki podrzędne sposobu oraz przysłówki. Przykładowo: czytając zdanie „... model stanowi aż 61% całkowitej wariacji, czyli zdecydowanie więcej niż wynik (52,8%) ...” należy zauważyć, że nie dla każdego badacza wzrost o 8,2 punktu procentowego będzie „zdecydowanym” a „61%” może nie być znaczącym „aż”.

W moim odczuciu Doktorant nie do końca oddziela czynniki sukcesu projektu (CSP) od czynników zarządzania projektem (CSZP). W związku z czym, nie zawsze wiadomo czego dotyczą poszczególne wywody Pana mgra Szymona Zaleskiego: CSP czy CSZP?

Doktorant nie uniknął również drobnych niedociągnięć językowych i typograficznych, przykładowo na str. 29 powinno być „ Skupiając się na określeniu sukcesu projektu i zarządzania projektem ..”.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że wymienione uwagi oraz aspekty dyskusyjne w żadnym stopniu nie umniejszają ogólnie pozytywnego odbioru pracy i jej walorów poznawczych.

Konkluzja

Reasumując należy zauważyć, że wysiłek badawczy, podjęty przez Pana mgra Szymona Zaleskiego porusza ważny, słabo dotychczas wyeksplorowany obszar badawczy.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana mgra Szymona Zaleskiego spełnia wymagania art. 13 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 r. (wraz z późn. zmianami). Dlatego też, wnoszę o dopuszczenie recenzowanej rozprawy doktorskiej do publicznej obrony.

7.12.2021 Szymon Szuddek